

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 1

1-) Parçada, âlemdeki her sanatlı varlığın birbirine bağlı hangi delil zincirini gösterdiği anlatılıyor? (27 kelime)

Her varlık önce bir işi, o

2-) Bu delil zinciri en sonunda neye ulaştırmaktadır? (9 kelime)

Tek ve

3-) Metinde, varlıkların çokluğu Allah'ın hangi yönüne ayrıca işaret sayılmıştır? (16 kelime)

Her bir varlığın ayrı

4-) Bütün mahlukat bir arada düşünüldüğünde nasıl bir işlev görmektedir? (11 kelime)

İnsan için

5-) Bu toplu delilin gücü neye benzetilmeden, nasıl ifade edilmiştir? (12 kelime)

Yaratılmışların tamamı kadar

6-) Parçaya göre bu ispatın içine niçin şüphe giremez? (12 kelime)

Çünkü birbiriyle bağlantılı,

7-) "Masnuat adedince şehadet" sözüyle verilmek istenen ana fikir nedir? (12 kelime)

Yeryüzündeki ve kâinattaki

8-) Metnin sonunda inkârcı kişiye yöneltilen soruların amacı nedir? (13 kelime)

Bu kadar kuvvetli

9-) Bu bölümden çıkarılacak temel mesaj nedir? (15 kelime)

Kâinattaki her şey,

10-) Bu pasajdan hareketle insanın doğru tavrı ne olmalıdır? (10 kelime)

Kâinattaki işaretleri

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 2

1-) Metne göre sanatlı eserler yalnızca kendilerini mi gösterir, yoksa başka hakikatlere de kapı açar mı? (14 kelime)

Yalnız kendilerini göstermez;

2-) Fiilden isme, isimden vasfa geçiş neyi ortaya koymaktadır? (14 kelime)

Yapılan işlerin gelişigüzel

3-) Vasıftan şe'ne, oradan zâta geçilmesi hangi düşünceyi kuvvetlendirir? (12 kelime)

Görülen özelliklerin geçici

4-) Her bir mahlukun ayrı ayrı şahitlik etmesi hangi inanç esasını destekler? (7 kelime)

Allah'ın

5-) Parçada "heyet-i mecmuasıyla" denilerek hangi bakış açısı öne çıkarılmıştır? (13 kelime)

Varlıkları tek tek

6-) Bütün yaratılmışların birlikte "marifet merdiveni" gibi görülmesi ne demektir? (9 kelime)

İnsan, varlıklardaki

7-) Metinde delilin "müteselsil" olması neden önemlidir? (13 kelime)

Çünkü delilin halkaları

8-) Son kısımdaki hitapta inkârcının hangi yönden çaresiz bırakıldığı görülür? (13 kelime)

Ne delili çürütecek

9-) Parçanın üslubu daha çok bilgi verme mi, yoksa sarsıp uyandırma mı amaçlıyor? (13 kelime)

İkisini birlikte yapıyor;

10-) Bir öğrenci bu parçadan hangi düşünme alışkanlığını kazanmalıdır? (13 kelime)

Eşyaya sadece dış

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 3

1-) Bu bölümde kâinattaki varlıkların “mükemmel eser” sayılması hangi sonucu doğuruyor? (13 kelime)

Her birinin rastgele

2-) Eserin fiile delil olması nasıl anlaşılmalıdır? (13 kelime)

Ortada yapılmış bir

3-) İsmi vasfa delil olması ne anlama gelir? (12 kelime)

Bir işi yapanın

4-) Şe'nin zâta delil olması hangi son halkayı tamamlar? (12 kelime)

Bütün görülen nitelik

5-) Metne göre yaratılmışların sayıca çok olması delilin gücünü nasıl etkiler? (15 kelime)

Delili zayıflatmaz; aksine

6-) Bu şahitlik sadece Allah'ın varlığına mı, başka bir hakikate de yöneliktir? (6 kelime)

Hem

7-) “Mi'rac-ı marifet” sözü öğrencinin seviyesinde nasıl açıklanabilir? (11 kelime)

Allah'ı tanımada

8-) Parçanın “hiçbir cihette şüphe kabul etmez” demesi hangi iddiayı taşır? (11 kelime)

Bu delilin

9-) İnkârcıya “hangi perdeyi çekeceksin?” diye sorulması nasıl bir anlam taşır? (13 kelime)

Hakikatin o kadar

10-) Bu pasajın iman eğitimindeki yeri bir cümleyle nasıl ifade edilebilir? (16 kelime)

Bu pasaj, kâinatı okuyarak

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 4

1-) Parçada bütün varlıklar niçin birer delil olarak görülüyor? (14 kelime)

Çünkü her biri

2-) Delil zincirindeki “isim” ve “vasıf” kavramları neden önemlidir? (12 kelime)

Çünkü yapılan işlerden,

3-) Şe’n kavramının delil zincirinde yeri nedir? (14 kelime)

Sıfatların daha derin

4-) “Bir tek Sâni” vurgusu hangi düşünceyi reddeder? (7 kelime)

Birden

5-) Her bir varlığın şahitliği ile bütün varlıkların ortak şahitliği arasında nasıl bir fark vardır? (18 kelime)

Tek tek şahitlik bireysel

6-) “Delikli ve kafesli pencere” benzetmesi hangi özelliği öne çıkarır? (12 kelime)

Her taraftan hakikati

7-) İnkârcıya hitapta neden art arda sorular sorulmuş olabilir? (12 kelime)

Cevap vermesini zorlaştırmak,

8-) Bu parçaya göre gaflet hakikati ortadan kaldırır mı? (9 kelime)

Hayır, sadece

9-) Parçanın ana fikrini bir cümleyle özetle. (13 kelime)

Kâinatın her parçası

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 5

1-) Metinde “âsâr-ı san’at” ifadesiyle ne tür şeyler kastedilmektedir? (9 kelime)
Kâinatta görülen

2-) Bu varlıkların “mükemmel eser” sayılması niçin önemlidir? (12 kelime)
Çünkü kusursuzluğa yakın

3-) Parçadaki mantık yürütmeye göre bir eserden başlayıp zata ulaşmak nasıl mümkün olmaktadır? (18 kelime)
Eserden yapılan işe, oradan

4-) Metinde Allah’ın sadece varlığı değil, hangi yönü de özellikle belirtilmektedir? (11 kelime)
Tek oluşu

5-) “Masnuat adedince” ifadesi sayısal olarak neyi vurgular? (12 kelime)
Delillerin bir tane

6-) Tüm mahlukatın birlikte bir “bürhan” olması, bireysel delillerden nasıl daha etkilidir? (17 kelime)
Çünkü tek tek işaretler

7-) Bu bölümde marifet kavramı hangi anlamda kullanılmaktadır? (7 kelime)
Allah’ı

8-) Parçanın sonunda inkârcıya yöneltilen meydan okuma neyi gösterir? (14 kelime)
Metinde sunulan delilin

9-) “Pencereyi kapatmak” sözü mecaz olarak ne demektir? (7 kelime)
Gerçeğe

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 6

1-) Parçada kâinat ve mahlukat hangi ortak özellik bakımından ele alınıyor? (10 kelime)
Hepsi sanatlı

2-) Her eserin bir fiile işaret etmesi, tesadüf anlayışına karşı nasıl bir cevap olur? (14 kelime)
Ortada düzenli bir

3-) Fiilden isme ve vasma geçiş, sadece işin varlığını mı yoksa yapanın niteliğini de mi bildirir? (8 kelime)
Sadece işin

4-) Şe'n ve zât kavramlarının eklenmesi delili nasıl derinleştiriyor? (13 kelime)
Görülen özelliklerin yüzeyde

5-) Metne göre tek tek varlıkların şahitliği ile ehadiyet arasındaki bağ nedir? (18 kelime)
Her bir varlıkta ayrı

6-) "Heyet-i mecmuasıyla" ifadesi, parçayı anlamada hangi yöntemi öğretir? (9 kelime)
Parçaları ayrı

7-) Bu bütünlük neden "kuvvetli bir marifet yolu" sayılmıştır? (13 kelime)
Çünkü insan birçok

8-) Parçada geçen "müteselsil hakikat delili" sözünden ne anlaşılır? (12 kelime)
Birbirine bağlı halkalar

9-) Son cümlelerdeki üslup daha çok hangi duyguyu uyandırmayı hedefliyor? (10 kelime)
Sarsılma, utanma,

CEVAP ANAHTARI

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 1 - CEVAPLAR

1-) Parçada, âlemdeki her sanatlı varlığın birbirine bağlı hangi delil zincirini gösterdiği anlatılıyor? Her varlık önce bir işi, o iş bir ismi, isim bir sıfatı, sıfat bir hâli ve o hâl de o varlığın sahibini gösteren bir delil olarak sunuluyor.

2-) Bu delil zinciri en sonunda neye ulaştırmaktadır?

Tek ve yüce bir Yaratıcı'nın varlığının zorunlu olduğuna ulaştırmaktadır.

3-) Metinde, varlıkların çokluğu Allah'ın hangi yönüne ayrıca işaret sayılmıştır?

Her bir varlığın ayrı ayrı O'nun birliğine ve her şeyle tek tek ilgilenmesine işaret ettiği bildirilmiştir.

4-) Bütün mahlukat bir arada düşünüldüğünde nasıl bir işlev görmektedir?

İnsan için Allah'ı tanımaya çıkaran güçlü bir yükseliş yolu hâline gelmektedir.

5-) Bu toplu delilin gücü neye benzetilmeden, nasıl ifade edilmiştir?

Yaratılmışların tamamı kadar kuvvetli, ardışık ve sağlam bir hakikat delili olarak anlatılmıştır.

6-) Parçaya göre bu ispatın içine niçin şüphe giremez?

Çünkü birbiriyle bağlantılı, düzenli ve çok sayıda işarettten oluşan kesintisiz bir delildir.

7-) "Masnuat adedince şehadet" sözüyle verilmek istenen ana fikir nedir?

Yeryüzündeki ve kâinattaki her sanatlı şeyin kendi başına da Yaratıcı'ya delil olmasıdır.

8-) Metnin sonunda inkârcı kişiye yöneltilen soruların amacı nedir?

Bu kadar kuvvetli delilin karşısında inkârın dayanaksız kaldığını göstermek ve kişiyi düşünmeye zorlamaktır.

9-) Bu bölümden çıkarılacak temel mesaj nedir?

Kâinattaki her şey, tek başına ve hep birlikte Allah'ın varlığına ve birliğine açıkça şahitlik etmektedir.

10-) Bu pasajdan hareketle insanın doğru tavrı ne olmalıdır?

Kâinattaki işaretleri dikkatle okuyup inkâr yerine iman ve tefekküre yönelmelidir.

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Metne göre sanatlı eserler yalnızca kendilerini mi gösterir, yoksa başka hakikatlere de kapı açar mı?

Yalnız kendilerini göstermez; onları meydana getiren fiilleri, isimleri, sıfatları ve sonunda sahibini de bildirir.

2-) Fiilden isme, isimden vasfa geçiş neyi ortaya koymaktadır?

Yapılan işlerin gelişigüzel değil, anlamlı ve bir failin özelliklerini yansıtan işler olduğunu ortaya koymaktadır.

3-) Vasıftan şe'ne, oradan zâta geçilmesi hangi düşünceyi kuvvetlendirir?

Görülen özelliklerin geçici ve sahipsiz değil, bir hakiki zata dayandığı düşüncesini kuvvetlendirir.

4-) Her bir mahlukun ayrı ayrı şahitlik etmesi hangi inanç esasını destekler?

Allah'ın varlığı ile birlikte tekliği inancını destekler.

5-) Parçada "heyet-i mecmuasıyla" denilerek hangi bakış açısı öne çıkarılmıştır?

Varlıkları tek tek incelemenin yanında hepsini bir bütün olarak değerlendirme bakışı öne çıkarılmıştır.

6-) Bütün yaratılmışların birlikte "marifet merdiveni" gibi görülmesi ne demektir?

İnsan, varlıklardaki işaretleri okuyarak Allah'ı daha derin tanıyabilir demektir.

7-) Metinde delilin "müteselsil" olması neden önemlidir?

Çünkü delilin halkaları birbirini tamamlar; biri diğerine bağlanarak güçlü bir ispat meydana getirir.

8-) Son kısımdaki hitapta inkârcının hangi yönden çaresiz bırakıldığı görülür?

Ne delili çürütecek bir karşılık bulabilir ne de bu açık işaretleri tamamen perdeleyebilir.

9-) Parçanın üslubu daha çok bilgi verme mi, yoksa sarsıp uyandırma mı amaçlıyor?

İkisini birlikte yapıyor; önce delili kuruyor, sonra da sert sorularla kişiyi uyandırmayı amaçlıyor.

10-) Bir öğrenci bu parçadan hangi düşünme alışkanlığını kazanmalıdır?

Eşyaya sadece dış görünüşle değil, onları Yaratan'a götüren işaretler olarak bakma alışkanlığını kazanmalıdır.

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 3 - CEVAPLAR

- 1-) Bu bölümde kâinattaki varlıkların “mükemmel eser” sayılması hangi sonucu doğuruyor?
Her birinin rastgele değil, kasıtlı ve hikmetli bir yapımın ürünü olduğu sonucunu doğuruyor.
- 2-) Eserin fiile delil olması nasıl anlaşılmalıdır?
Ortada yapılmış bir şey varsa, onu ortaya çıkaran bir icraat da var demektir.
- 3-) İsmi vasfa delil olması ne anlama gelir?
Bir işi yapanın anıldığı isimler, onun sahip olduğu özellikleri gösterir anlamına gelir.
- 4-) Şe’nin zâta delil olması hangi son halkayı tamamlar?
Bütün görülen nitelik ve hâllerin sonunda gerçek bir varlık sahibine dayandığını tamamlar.
- 5-) Metne göre yaratılmışların sayıca çok olması delilin gücünü nasıl etkiler?
Delili zayıflatmaz; aksine her yeni varlık yeni bir şahit gibi olup ispatı daha da kuvvetlendirir.
- 6-) Bu şahitlik sadece Allah’ın varlığına mı, başka bir hakikate de yöneliktir?
Hem varlığına hem de birliğine yöneliktir.
- 7-) “Mi’rac-ı marifet” sözü öğrencinin seviyesinde nasıl açıklanabilir?
Allah’ı tanımada insanı yukarı taşıyan, bilgiyi derinleştiren bir yükseliş yolu demektir.
- 8-) Parçanın “hiçbir cihette şüphe kabul etmez” demesi hangi iddiayı taşır?
Bu delilin çok yönlü ve sağlam olduğu, kolayca sarsılamayacağı iddiasını taşır.
- 9-) İnkârcıya “hangi perdeyi çekeceksin?” diye sorulması nasıl bir anlam taşır?
Hakikatin o kadar açık olduğunu, onu gizlemek için geçerli bir bahane bulunamayacağını anlatır.
- 10-) Bu pasajın iman eğitimindeki yeri bir cümleyle nasıl ifade edilebilir?
Bu pasaj, kâinatı okuyarak Allah’ın varlığını ve birliğini akıl ve kalple kavramayı öğreten bir iman dersidir.

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 4 - CEVAPLAR

1-) Parçada bütün varlıklar niçin birer delil olarak görülüyor?

Çünkü her biri üzerinde sanat, düzen ve anlam taşıdığı için kendi kendine olamayacağını gösteriyor.

2-) Delil zincirindeki “isim” ve “vasıf” kavramları neden önemlidir?

Çünkü yapılan işlerden, yapanın nasıl bir kudret ve özellik sahibi olduğu anlaşılır.

3-) Şe’n kavramının delil zincirinde yeri nedir?

Sıfatların daha derin bir dayanağı olarak, onların boşlukta kalmadığını ve zata bağlı olduğunu gösterir.

4-) “Bir tek Sâni” vurgusu hangi düşünceyi reddeder?

Birden fazla bağımsız yapıcı bulunduğu düşüncesini reddeder.

5-) Her bir varlığın şahitliği ile bütün varlıkların ortak şahitliği arasında nasıl bir fark vardır?

Tek tek şahitlik bireysel delil sunar; toplu şahitlik ise çok daha geniş ve güçlü bir ispat meydana getirir.

6-) “Delikli ve kafesli pencere” benzetmesi hangi özelliği öne çıkarır?

Her taraftan hakikati gösteren çok sayıda açıklık ve işaret bulunduğunu öne çıkarır.

7-) İnkârcıya hitapta neden art arda sorular sorulmuş olabilir?

Cevap vermesini zorlaştırmak, savunmasını çürütmek ve vicdanını harekete geçirmek için sorulmuş olabilir.

8-) Bu parçaya göre gaflet hakikati ortadan kaldırır mı?

Hayır, sadece insanın görmesini engeller; delilin kendisini yok etmez.

9-) Parçanın ana fikrini bir cümleyle özetle.

Kâinatın her parçası ve bütünü, Allah’ın varlığını ve birliğini güçlü biçimde haber verir.

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metinde “âsâr-ı san’at” ifadesiyle ne tür şeyler kastedilmektedir?

Kâinatta görülen düzenli, hikmetli ve sanatlı yaratılmış varlıklar kastedilmektedir.

2-) Bu varlıkların “mükemmel eser” sayılması niçin önemlidir?

Çünkü kusursuzluğa yakın bir düzen taşıyan şeylerin sahipsiz ve amaçsız olamayacağını düşündürür.

3-) Parçadaki mantık yürütmeye göre bir eserden başlayıp zata ulaşmak nasıl mümkün olmaktadır?

Eserden yapılan işe, oradan o işi yapana ait isim ve sıfatlara, en sonunda da gerçek varlık sahibine ulaşılmaktadır.

4-) Metinde Allah’ın sadece varlığı değil, hangi yönü de özellikle belirtilmektedir?

Tek oluşu ve her bir varlıkta birliğin görünmesi de özellikle belirtilmektedir.

5-) “Masnuat adedince” ifadesi sayısal olarak neyi vurgular?

Delillerin bir tane veya birkaç tane olmadığını, yaratılmışlar kadar çok olduğunu vurgular.

6-) Tüm mahlukatın birlikte bir “bürhan” olması, bireysel delillerden nasıl daha etkilidir?

Çünkü tek tek işaretler birleşince daha kuşatıcı, daha sağlam ve kaçışı daha zor bir ispat ortaya çıkar.

7-) Bu bölümde marifet kavramı hangi anlamda kullanılmaktadır?

Allah’ı tanıma, O’nu delilleriyle bilme anlamında kullanılmaktadır.

8-) Parçanın sonunda inkârçıya yöneltilen meydan okuma neyi gösterir?

Metinde sunulan delilin yazar tarafından son derece güçlü ve cevap verilmesi zor görüldüğünü gösterir.

9-) “Pencereyi kapatmak” sözü mecaz olarak ne demektir?

Gerçeğe açılan delilleri görmezden gelmeye çalışmak demektir.

11sinif 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 6 - CEVAPLAR

1-) Parçada kâinat ve mahlukat hangi ortak özellik bakımından ele alınıyor?

Hepsi sanatlı ve anlamlı birer eser olmaları bakımından ele alınıyor.

2-) Her eserin bir fiile işaret etmesi, tesadüf anlayışına karşı nasıl bir cevap olur?

Ortada düzenli bir ürün varsa bunun arkasında bilinçli bir yapım bulunduğunu göstererek tesadüfü dışlar.

3-) Fiilden isme ve vasfa geçiş, sadece işin varlığını mı yoksa yapanın niteliğini de mi bildirir?

Sadece işin varlığını değil, yapanın niteliğini de bildirir.

4-) Şe'n ve zât kavramlarının eklenmesi delili nasıl derinleştiriyor?

Görülen özelliklerin yüzeyde kalmadığını, hepsinin gerçek ve yüce bir varlık sahibine dayandığını derinleştiriyor.

5-) Metne göre tek tek varlıkların şahitliği ile ehadiyet arasındaki bağ nedir?

Her bir varlıkta ayrı bir düzen ve sahiplik görünmesi, Allah'ın her şeyle tek tek ilgisini ve birliğini gösterir.

6-) "Heyet-i mecmuasıyla" ifadesi, parçayı anlamada hangi yöntemi öğretir?

Parçaları ayrı ayrı incelemekle yetinmeyip bütünü birlikte okumayı öğretir.

7-) Bu bütünlük neden "kuvvetli bir marifet yolu" sayılmıştır?

Çünkü insan birçok delili birlikte görünce Allah'ı tanınması daha sağlam ve kapsamlı olur.

8-) Parçada geçen "müteselsil hakikat delili" sözünden ne anlaşılır?

Birbirine bağlı halkalar gibi ilerleyen, kopuk olmayan ve düzenli bir ispat anlaşılır.

9-) Son cümlelerdeki üslup daha çok hangi duyguyu uyandırmayı hedefliyor?

Sarsılma, utanma, düşünmeye yönelme ve gafletten çıkma duygusunu uyandırmayı hedefliyor.